

Postihnutých ľudí za susedov nechcú

Obyvateľia Däteliniska tvrdia, že nie sú proti postihnutým ľuďom. Lokality v susedstve, do ktorých ich chce župa umiestniť, ale nepovažujú za vhodné.

ZLATÉ MORAVCE. Asi 180 podpisov je pod petíciou, ktorú spisali obyvatelia lokality Dätelinisko. Postavili sa proti zámeru župy, ktorá chce do pokojnej časti mesta premiestniť postihnutých klientov zo svojho sociálneho zariadenia.

Svoj nesúhlas dali ľudia hlasno najavo počas schôdzky so zástupcami mesta i kraja. Stretnutie na Rázusovej ulici, kde majú domácnosť pre zdravotne postihnutých vyrásť, sa zmenilo na razantný protest. Starousedlíci spojovníbnili snahu župy integrovať hendikepovaných - namiesto integrácie podľa nich zažijú príchod do nepriateľsky naladeného prostredia.

Lipku rozdeľia

Vláda v novembri 2011 schválila stratégiu deinstytucionalizácie systému sociálnych služieb. Slovensko sa hou prhlásilo k trendu v vyspelých krajinách, v ktorých sa snažia zabrániť izolovaniu a segregácii ľudí odkázaných na dlhodobú pomoc a starostlivosť.

Župa spomedzi svojich zariadení vytrypovala zariadenie sociálnych služieb Lipka v Lipovej v Novozámockom okrese. To sa chce uchádzať o peniaze z Európskej únie projektom s názvom Chceme ísť ďalej. Počta s tým, že postihnutí klienti sa v prostredí pripomínajúcom domov približia majortnej spoločnosti.

V praxi to bude znamenať, že 66 klientov Lipky sa rozdelí do vytvorených 'domácností'. Tie majú vzniknúť v Leviciach, Zlatých Moravciach a na troch rôznych miestach v Nových Zámkoch. Časť klientov by zostala v Lipovej, presunula by sa ale z terajších nevyhovujúcich priestorov.

Ľudia sa boja agresivity

Na Rázusovej ulici v Zlatých

V pozadi je dom, ktorý chce župa zburáť a namiesto neho postaviť domácnosti pre postihnutých klientov Lipky. Domáci obyvatelia nesúhlasia.

Foto: (TH)

Moravciach ale klientov Lipky za susedov nechcú. Miestni to vysvetľujú tým, že nech sa projekt nazve akokoľvek, stále to je sociálne zariadenie, ktoré sa nehočí do tichého prostredia plného rodinných domov. Tvrdia, že zariadenie v ich ulici dramaticky zníži ceny nehnuteľnosti.

"Plánujú dať mentálne retardovaných klientov medzi rodiny s malými deťmi. Kto vie, či sú svojprávni, kto za nich bude zodpovedať? Nepočujeme za vhodné umiestniť ich sem," povedal Rastislav Šindler. Lekár zdôraznil, že obyvatelia nie sú proti samotným klientom, len nechci mať v susedstve sociálne zariadenie.

To potvrdila aj mamička autistického dieťa, ktorá sa navyše stará o zdravotne postihnutú sťarku. "Ási ma nemôžu obviňovať, že mám niečo proti takýmto ľuďom, keď sama mám doma postihnutých príbuzných, o ktorých sa starám," povedala.

Domáci majú obavy aj z pripadnej agresivity klientov. Znepokojuje ich nevedomosť o tom, kto a ako bude na prístavovoval dohliadať.

Nevhodný priestor?

Susedia pozemku, na ktorom majú domácnosť vzniknúť,

vytrypovali objekty, ktoré najviac vyhovovali požiadavkám, a krajski poslanci návrh viani v decembri schválili."

V Nových Zámkoch, Leviciach a Lipovej vraj župa nezaznamenala negatívne reakcie obyvateľov. Za dôvodmi, ktoré vedú k negatívnej reakcii občanov v Zlatých Moravciach, je podľa Katrinca "možno neinformovanosť alebo nepripravenosť prijať medzi seba ľudí, ktorí sú iní ako my."

Presuny klientov by sa mali uskutočniť do konca roku 2015. Ide o ľudí vo veku od 11 do 46 rokov. Všetci majú diagnostikované mentálne zdravotné postihnutie od ľahkého po ťaž-

po ukázali aj na to, že celá plocha má asi dva are. A na nej bude okrem dvanásť klientov aj dvanásť pracovníkov, ktorí sa budú o odkázaných ľudí starať.

"Tento priestor nemôže byť ani pre nich dobrý. Je tu navyše aj pomerne rušná križovatka, môže to tu byť nebezpečné," povedala Marta Balážová. Kritizovala, že stavba, ktorá ešte len má vzniknúť, nebude vedena ako jeden dom, ale ako dve domácnosti. "Je to len hra so slovíčkami, aby nebolo treba meniť územný plán."

"Ideme apelovať na samsospriavu, ktorá je nami volená, nech nedopusť, aby nám tu znepriemňovali život. Nie je nič horšie ako prísť domov z práce a neoddychnúť si kvôli takýmto susedom," povedal Rastislav Šindler, ktorý bezprostredne susedí s pozemkom, na ktorom majú vzniknúť 'domácnosti' pre hendikepovaných klientov.

Jahnová: Im pomôžete,

nám znepriemňete život

Ľuď tiež pobúril fakt, že pred príchodom klientov z Lipky sa musí zburáť starý dom, ktorý patrí župe. Tá ho získala delimitáciou počas prechodu kompetencií zo štátu na župu ešte v prvých rokoch fungovania samsospriavnych krajov.

KATRINEC: NEMÁ ZAMYSEL DÁVAŤ TÝCHTO ĽUDÍ NA OKRAJ

ky stupeň. Na Rázusovej ulici chcú pre nich vybudovať jeden objekt s dvoma domácnosťami, v každej domácnosti bude bývať 6 klientov. "V každej domácnosti sa o nich bude starať 6 pracovníkov, ktorí sa budú strieďať v neprerývajúcej prevádzke. Ide predovšetkým o pracovníkov sociálnej rehabilitácie," upresnil Katrinec. Denny režim pre klientov bude pozostávať z prípravy raňajok, upratovania domácností, denných aktivít v škole, v dennom centre, na pracovisku. Popoludní budú mať voľnočasové aktivity a budú pripravovať večeru.

(TH)

žiadne búranie! Zničíte domy, celý náš majetok, ktorý sme si za celý život nadobudli! Nezaleží vám na Moravciach, ak by vám záležalo, toto by ste sem nedali. Im pomôžete a nám všetkým znepriemňete život," kritička na zástupcov kraja aj mesta Olga Jahnová.

Vedúci Spoločného občernoho úradu Peter Mesároš ľudí uistil, že vydanie búracieho povolenia ešte neznamená povolenie novej stavby. Upozornil, že vlastník má právo požiadať o zburanie svojej stavby.

"Keby sme vedeli, že sa tu bude búrať a stavať, tak si neprerabame svoje domy," odvetili mu ľudia.

Lednár nepodpíše

stavebné povolenie

Zástupkyňa kraja sa snažili ľudom vysvetliť, že postihnutí klienti Lipky sú neškodní ľudia, ktorí chcú normálne žiť. "Tito klienti majú také isté práva, ako máme my všetci," povedala Vlasta Klbíková z odboru sociálnych vecí. Poukázala na dvoch chlapcov stojacich obďalec, ktorí prišli z Lipovej.

"To ste doniesli tých optimálne najtichších," komentoval ich prítomnosť dôchodca.

"To určite nie. Sú to chlapci, ktorí bývajú v kaštieľi v Lipke v nevhodných podmienkach. My máme možnosť získať prostriedky z fondov Európskej únie a zabezpečiť im byvanie, ktoré je kvalitnejšie," povedala Klbíková.

"Máte pocit, že ich naozaj budete integrovať do tejto nepriateľskej komunity?" spýtal sa Šindler.

"Mesto je na vašej strane," tvrdil ľudom prednosta radnice Roman Štra. "Prehlasujem, že jak je Boh nad nami, ja nikdy nepodpíšem a nedám súhlas na to, aby sa toto urúbilo, považujem to za blbosť," povedal primátor Peter Lednár.

Prečo považuje projekt za blbosť, vysvetliť najskôr nechcel. Neskôr povedal, že sa mu nepozdáva, aby podobné zariadenie stálo uprostred ulice medzi rodinnými domami.

TOMÁŠ HOLUBEK